

เอกสารผลงาน

กระแสโลกด้านการจัดทำเขตการค้าเสรี
ศึกษาเฉพาะการจัดทำความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น ใน
มุมมองด้านแรงงาน

โดย

นางลัพธารณ วอลช์
ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๖ ว

ผู้ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๗ ว
สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง
แรงงาน

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน

๒๑๒.๐๕.๖

11812

๙๒๕๖๗

๙๕๑๐ กระแสโลกด้านการจัดทำเขต

บทคัดย่อ

เรื่อง กระแสโลกด้านการจัดทำเบ็ดการค้าเสรี : ศึกษาเฉพาะการจัดทำความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น ในมุมมองด้านแรงงาน

ผู้ศึกษา นางลัพธวรรณ วอลช์

ความสำคัญของปัญหา

ความจำเป็นในการเสาะแสวงหาทรัพยากรที่ขาดแคลน ทำให้แต่ละประเทศต้องแลกเปลี่ยนทรัพยากรระหว่างกันผ่านช่องทางเดียวแบบให้เปล่าและการค้าการลงทุน ปัจจุบันการค้าและการลงทุนถือเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ทุกประเทศให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง มีการดำเนินกิจกรรมการค้าระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ผลเสียที่เกิดจากการค้าระหว่างประเทศได้ส่งผลให้ผู้ผลิตสินค้าและบริการภายในประเทศประสบปัญหาล้นละลายนั้นเนื่องมาจากการค้าและบริการในราคาและคุณภาพที่ผู้ซื้อต้องการ บางประเทศต้องปักป้องภาคเกษตรกรรมและอุดหนุนของประเทศตนด้วยการสร้างกฎหมายต่างๆ เพื่อกันทางการค้าทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การกำหนดอัตราภาษีศุลกากร การกำหนดจำนวนการนำเข้าและส่งออกสินค้า การรณรงค์การใช้สินค้าภายในประเทศ เป็นต้น นำไปสู่กระแสความพยายามขัดการก่อตั้งทางการค้า

ในภาวะที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ที่โลกมีการติดต่อเชื่อมโยงกันไปร่วมเป็นการค้า การลงทุนและการเงินระหว่างประเทศ การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างประชาชนของแต่ละประเทศ ผลที่ตามมาก็คือ การเปิดเสรีทางการค้า การเคลื่อนย้ายทุน และการเคลื่อนย้ายแรงงาน ปัจจุบันการเปิดเสรีทางการค้าหันไปดับทิว谷ศและระดับภูมิภาคมีเพิ่มมากขึ้น เป็นผลมาจากการต้องการแลกเปลี่ยนทรัพยากรของประเทศนึงไปสู่ตลาดของอีกประเทศนึงโดยปราศจากเกณฑ์ก่อตั้งทางการค้า หรือพยายามลดเกณฑ์การก่อตั้งให้เหลือน้อยที่สุด ซึ่งแนวโน้มดังกล่าวส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลจากการเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอุรุกวัย (URMIN) ภายใต้ GATT ที่มี ทิ่าจะล้มเหลวซึ่งได้มีการจัดตั้งความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (Asia Pacific Economic Cooperation : APEC) แต่สาเหตุที่สำคัญของการที่ประเทศไทยต่างๆ หันมาสนใจจัดทำเบ็ดการค้าเสรีมากขึ้น ก็ เพราะความไม่ศึกษาด้วยการเจรจาการค้ารอบซีแอดเดลเดลขององค์การการค้าโลก (World Trade Organisation : WTO) เมื่อปี ค.ศ. 1999 และที่แคนดูน ประเทศไทยเข้าร่วม WTO ในปี ค.ศ. 2003 ทำให้การเปิดเจรจาการค้ารอบใหม่ของ WTO สำาช่า และประเทศไทยต่างๆ ได้นำมาพิจารณาตัดห้ามการค้าเสรีมากขึ้น เพื่อให้มีผลศึกษาในการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างกันอย่างเป็นรูปธรรมมากกว่า และรวดเร็วกว่าการเปิดเสรีในกรอบ WTO

ขณะนี้ประเทศไทยได้มีการลงนามการจัดทำเบ็ดการค้าเสรีแบบทวิภาคีไปแล้วกับ นาหนេรោ จีน อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ และอยู่ระหว่างการเจรจากับอีก 2 ประเทศ ไดแก่ สหรัฐอเมริกา และ ญี่ปุ่น โดยเฉพาะประเทศไทยญี่ปุ่นถือเป็นประเทศนำอานาจประเทศหลักที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทย ส่วนที่เป็นองค์การทางการค้าที่จัดตั้งขึ้นได้พิจารณาเห็นแล้วว่าประเทศไทยมีศักยภาพพอที่จะเข้ามาร่วมลงทุนเพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยงจากการลงทุนในประเทศจีน

/ตั้งนั้น...

ลั่นน้ำ การศึกษาการจัดทำความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่นจะช่วยให้เกิดความเข้าใจถึงความเป็นมา ปัจจัยส่งเสริมให้การเจรจาบรรลุนหลักการความตกลง องค์ประกอบของความตกลง รวมทั้งประโยชน์และผลกระทบที่คาดว่าประเทศไทยจะได้รับจากการทำความตกลงฉบับนี้โดยเฉพาะในสาขาวัสดุงานแรงงาน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- เพื่อศึกษาแนวความคิดการจัดทำเอกสารค่าเสื่อมหุ้นส่วนไทย-ญี่ปุ่นโดยนายด้านการค้าต่างประเทศของไทยและญี่ปุ่น
- เพื่อศึกษาถึงความเป็นมาและกระบวนการจัดทำความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่นทั้งในระดับชาติและระดับหน่วยงานของกระทรวงแรงงาน
- เพื่อศึกษาปัจจัยหลักและปัจจัยเสริมจนทำให้ญี่ปุ่นและไทยได้บรรลุความตกลงในหลักการเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สำคัญของความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น
- เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานตามความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน เพื่อร่วมรับกับประโยชน์และผลกระทบด้านแรงงานที่คาดว่าจะเกิดกับแรงงานไทยต่อไป

สรุปผลการศึกษา

การที่ประเทศไทยและญี่ปุ่นได้บรรลุนหลักการความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (Japan-Thailand Economic Partnership Agreement : JTEPA) เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2548 ก็ถือเป็นจังหวะสำคัญทางการค้าต่างประเทศของไทย ได้แก่ จำนวนการลงทุนของญี่ปุ่นในไทยซึ่งถือว่าเป็นจำนวนมหาศาล โครงการลงทุนโดยตรง (Foreign Direct Investment : FDI) จากญี่ปุ่นที่เข้าสู่ประเทศไทยในช่วงปี 1993-2003 อุปกรณ์ดับเบลลี่ปีละ 102 โครงการ คิดเป็นมูลค่าหลักทรัพย์ถ้วนเย็น ซึ่งการที่ไทยตกลงเปิดการค้าเสื่อมหุ้นกู้จะช่วยให้การค้าการลงทุนมีปริมาณสูงขึ้นด้วย นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย ซึ่งถือเป็นโอกาสอันดีต่อนักลงทุนของไทยโดยเฉพาะ การได้รับการร่วมมือความสัมภากภัยได้ครอบความตกลงการค้าเสื่อมหุ้นกู้ นอกจากมีจังหวะในเรื่องการลงทุนระหว่างสองประเทศแล้ว อีกหนึ่งของกระแสการรวมกลุ่มเศรษฐกิจเอเชียตะวันออก (East Asian Community) ซึ่งญี่ปุ่นเป็นหน้าที่เป็นผู้นำผลักดัน โดยมี เกษท์ส์ไดและจีนเป็นผู้สนับสนุน ทำให้ไทยจำเป็นที่จะต้องจับจ่ายโอกาสในการผูกมิตรทางเศรษฐกิจกับญี่ปุ่น เพื่อเสริมสร้างความได้เปรียบในเชิงแข่งขันในภูมิภาคอาเซียนและของโลก นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและญี่ปุ่นถือว่ามีความใกล้ชิดกันอย่างมากนับแต่สมัยยุคกรุงศรีอยุธยา จนถึงภายหลัง สมเด็จพระบรมราชชนกที่สอง ญี่ปุ่นยังคงให้ความช่วยเหลือประเทศไทยในรูปแบบความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนา (Official Development Assistant : ODA) ประเทศไทย แม้ว่า ODA จะเป็นเครื่องมือการค้าเป็นนโยบายต่างประเทศของญี่ปุ่นเพื่อประโยชน์ของชาติตาม แต่ก็ช่วยให้ไทยได้รับประโยชน์ทั้งในด้านการค้ายาห้อดองศ์ความรุ่ทางเทคโนโลยี และเงินทุนในการก่อสร้างความจำเป็นที่ฐานราก รวมทั้งเกิดทำให้คนไทยความคุ้นเคยในวัฒนธรรมของญี่ปุ่นด้วย

ความตื่นตัวของญี่ปุ่นประกอบการไทยที่เล็งเห็นประโยชน์จากการทำความตกลง JTEPA ก็เป็นแรงเสริมให้ญี่ปุ่นเจรจาฝ่ายไทยมีศักดิ์ในการเจรจา โดยเฉพาะภาคเอกชนด้านอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ซึ่งมีความมุ่งมั่นให้ประเทศไทยภายใต้การสนับสนุนของรัฐบาล กล้ายเป็น "Detroit of Asia" รวมทั้ง ความสนใจของญี่ปุ่นกับการไทยในการเข้าไปทำธุรกิจบริการด้านอาหารในประเทศไทย ญี่ปุ่น เป็นจากความนิยมในอาหารไทยที่เพิ่มขึ้นในญี่ปุ่น และยังสอดคล้องกับนโยบาย "ครัวของโลก" ของรัฐบาลไทยอีกด้วย

นอกจากนี้ การเจรจาความตกลง JTEPA ยังเปิดโอกาสให้มีการเจรจาเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin : ROO) ซึ่งหากการเจรจาประเด็นประสบผลสำเร็จก็จะส่งผลประโยชน์ให้เกิดแก่เกษตรกรไทย เป็นมูลค่ากว่า 42,000 ล้านบาท

จากการศึกษาของสถาบันวิชาการห้องของญี่ปุ่นและไทย พบว่า หากความตกลงหันส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น มีผลบังคับใช้แล้ว จะเกิดประโยชน์หลายประการ ทั้งประโยชน์ที่ได้จากการต่อการลงทุน และประโยชน์จากการเพิ่อขึ้นชั้นยานบุคคลของสองประเทศ การเดินทางเข้ามาทำงานและการเข้ามาท่องเที่ยวของชาวญี่ปุ่นส่งผลต่อรายได้ของประเทศไทย โดยเฉพาะการเข้ามาใช้บริการในสาขาวิชาการพยาบาลของไทย ทำให้ประเทศไทยได้รับรายได้ในรูปของภาษีเงินได้จากสถานพยาบาลไทย อายุงวดคุณภาพดี ภาระที่ต้องการดำเนินการพยาบาลในประเทศไทยมีสูงขึ้นแต่บุคลากรทางการแพทย์ของไทยมีปริมาณจำกัด ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากนโยบาย 30 นาที รักษาทุกโรคของรัฐบาลที่ทำให้ปริมาณความต้องการใช้บริการทางการแพทย์ภายในประเทศไทยมีสูงขึ้น ประเด็นที่ฝ่ายไทยจะต้องเร่งดำเนินการต่อการหารความสมดุลระหว่างรายได้ที่เกิดจากการบริการสุขภาพกับการให้สวัสดิการแก่ประชาชนภายในประเทศ

การเคลื่อนย้ายแรงงานไทยไปทำงานในญี่ปุ่นภายใต้ความตกลงนี้ ทำให้แรงงานไทยสามารถริการบางอาชีพ ได้มีโอกาสเข้าไปทำงานในญี่ปุ่นในจำนวนมากขึ้นเนื่องจากเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในญี่ปุ่น อาชีพที่ว่านี้ ได้แก่ พ่อครัวแม่ครัวไทย ครุสอนญาศิลป์ ดูแลรักษา คนดูแลผู้สูงอายุและผู้ป่วย ผู้จัดการและครุสอนนริการสปา ผู้ให้บริการสปา อาชีพเหล่านี้ถือว่าเป็นอาชีพสาขาริการที่ไทยมีศักยภาพสูง อายุงวดคุณภาพดี ญี่ปุ่นยังมีเงื่อนไขที่ชัดเจนให้การยอมรับมาตรฐานมีมือแรงงานไทยในบางสาขาอาชีพ และการทดสอบมาตรฐานแรงงานของญี่ปุ่น ก็ต้องใช้ภาษาญี่ปุ่นอีกด้วยจึงถือได้ว่าญี่ปุ่นเป็นอุปสรรคต่อการเข้าไปทำงานของแรงงานไทยในสาขาอาชีพมีการเจรจาสนับสนุนการไปแล้ว เช่น คุณดูแลผู้สูงอายุและคนป่วย ผู้ให้บริการสปา เป็นต้น

ผู้ศึกษามีความเห็นว่าอุปสรรคข้างต้นถือเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งที่รัฐบาลไทยต้องเร่งดำเนินการให้เกิด การยอมรับมาตรฐาน (Mutual Recognition Agreement : MRA) โดยเฉพาะด้านมาตรฐานมีมือแรงงานไทย และเป็นที่น่าอินศิริที่กรมพัฒนาเมืองแรงงาน กระทรวงแรงงาน ได้มีการเตรียมพร้อมในเรื่องนี้ ภายใต้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์และโครงการ/กิจกรรมด้านการพัฒนาด้านแรงงานที่มีมือแรงงานเพื่อสนับสนุนต่ออาชีวศึกษาในด้านการเพิ่มสร้างศักยภาพแรงงานให้ได้มาตรฐาน มีเอกสารเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และสนับสนุนต่ออุทยศาสตร์การเดินทาง ความพร้อมของประเทศไทยเพื่อร่วมการเคลื่อนย้ายคนโดยเสรีภายใต้กระแสโลกริวัตัน ขณะนี้นักวิชาการตั้งก่อสร้างได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานมีมือแรงงานในสาขาอาชีพที่เปิดโอกาสให้เข้าไปทำงานในญี่ปุ่นแล้ว เช่น การดูแลผู้สูงอายุ การนวดแผนไทย เป็นต้น สิ่งที่จะต้องดำเนินต่อไปคือการเจรจาให้ฝ่ายญี่ปุ่นมี MRA ในสาขาอาชีพ ตั้งก่อสร้างของไทยโดยเร็ว หลังความตกลงมีผลบังคับใช้แล้ว

การศึกษาระบบนี้ ผู้ศึกษายังได้นำเสนอให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดทำข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงานของไทย เพาะจะจะมีความต้องการแรงงานในญี่ปุ่นมีความต้องการแรงงานทักษะปานกลางบ่มีงานหนัก เช่น ช่างเชื่อม ช่างกลึง ช่างไฟฟ้าที่ทำงานเสียงดังราย ซึ่งเป็นสาขาอาชีพที่ญี่ปุ่นได้รับหลักการแล้วตามเงื่อนไขที่ระบุ ทำให้แรงงานในกลุ่มนี้มีโอกาสไปทำงานในญี่ปุ่นแล้วตามหลักการของความตกลง JTEPA และก็เป็นกลุ่มอาชีพที่กรมพัฒนาเมืองแรงงานจัดการศึกษาให้อุปถัมภ์ อย่างไรก็ตาม ตลาดแรงงานในญี่ปุ่นยังมีอุปสรรคสาขาอาชีพที่ประเทศไทยให้ความสนใจ เช่น สาขาอาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ซึ่งญี่ปุ่นยังมีความต้องการจำนวนมากในประเทศไทยยังผลิตแรงงานในสาขาอาชีพนี้ไม่เพียงพอ ดังนั้น การศึกษาวิจัยหาแนวโน้มความต้องการตลาดแรงงานในสาขาอาชีพที่จะเกิดเป็นความต้องการขึ้นในอนาคตจึงเป็นสิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการ ขณะนี้ กรมการจัดหางาน ได้ดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงานภายใต้ยุทธศาสตร์ของกระทรวงแรงงาน และ

บุทชศาสตร์การเดรียมความพร้อมของประเทศไทยเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายคนโดยเส้นทางสีโลกาภิวัตน์
ดังนั้น จากการเดรียมพร้อมของกรรมการจัดงานข้างต้น ผู้ศึกษาเชื่อมั่นว่าจะทำให้การดำเนินงานของกระทรวง
แรงงานในข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงานเพื่อการรองรับการเคลื่อนย้ายบุคคลระหว่างสองประเทศภายใต้ความตกลง
หุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่นที่คาดว่าจะมีการลงนามในไม่ช้า ได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งการวิจัยหาแนวโน้ม
ความต้องการตลาดแรงงานในสาขาอาชีพใหม่ๆ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อแรงงานไทยและเศรษฐกิจของ
ประเทศไทยในภาครวมต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	๘
สารบัญ	
คำนำ	
บทที่ ๑ บทนำ	
ความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๔
ขอบเขตการศึกษา	๔
วิธีการดำเนินการศึกษา	๔
ข้อจำกัดของการศึกษา	๕
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๕
บทที่ ๒ ทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องและแนวทางการจัดทำความตกลงเขตการค้าเสรีของประเทศไทย	๖
นโยบายสาธารณะ	๖
การค้าระหว่างประเทศต่างๆ และแนวคิดด้านการค้าระหว่างประเทศ	๑๔
การก่อตั้งทางการค้ากับการค้าเสรี	๑๘
เศรษฐกิจเชิงการเมืองของภูมิภาคสินค้าในประเทศไทย	๑๘
การจัดทำเขตการค้าเสรี	๑๙
นโยบายการค้าระหว่างประเทศของรัฐบาลไทย	๓๐
หลักเกณฑ์ในการจัดทำเขตการค้าเสรีกับประเทศไทยต่างๆ ของประเทศไทย	๓๓
ประเทศไทย : สรุปการจัดทำเขตการค้าเสรีกับประเทศไทยต่างๆ	๓๓
การเตรียมการเจรจาความตกลงเขตการค้าเสรีของไทย	๓๕
บทบาทศาสตร์การเตรียมความพร้อมรองรับการเคลื่อนย้ายคนอย่างเสรีของรัฐบาล	๓๙
สรุปหัวข้อ	๔๒
บทที่ ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับญี่ปุ่น	๔๓
ความเป็นมา	๔๓
ข้อมูลทั่วไปของประเทศไทย-ญี่ปุ่น	๔๓
ความสัมพันธ์ทางวิภาวดีไทย-ญี่ปุ่น	๔๕
ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับญี่ปุ่น	๔๙

	หน้า
ภาพรวมของการซ้ายเหลือเพื่อการพัฒนาของญี่ปุ่นต่อไทย	49
ญี่ปุ่นกับแนวโน้มนายการต่างประเทศ : กลยุทธ์ที่นฐาน ด้านนโยบายการต่างประเทศของประเทศไทยญี่ปุ่นบุคคลวาระที่ 21	53
ความสนใจทางการค้าเสรีที่ญี่ปุ่นมีต่อภูมิภาคอาเซียนและประเทศไทย	55
ความสัมพันธ์ของหน่วยงานด้านแรงงานของญี่ปุ่นกับกระทรวงแรงงาน	56
สรุปท้ายบท	58
บทที่ 4 ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA)	59
ภูมิหลัง	59
การประชุมคณะกรรมการ JTEP ไทย-ญี่ปุ่น	59
การประชุมเร่งรัดการจัดทำความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น	68
การเจรจาจัดทำความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น	68
ผลการประชุมที่สำคัญเกี่ยวกับ JTEPA	69
หน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละสาขาของความตกลง	86
การศึกษาทางวิชาการเพื่อเตรียมการจัดทำความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ ไทย-ญี่ปุ่น	92
การเตรียมการของกระทรวงแรงงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ การเปิดเสรีด้านแรงงาน	93
บทที่ 5 การวิเคราะห์ สรุปและข้อเสนอแนะ	95
ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการริบิ่นจัดทำความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น	96
ประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากการเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจกับญี่ปุ่น (ในมุมมองของหัวหน้าคณะกรรมการ JTEPA)	101
การศึกษาด้านผลกระทบของการเปิดเสรีของประเทศไทยที่มีต่อภาคแรงงาน	103
สภาพปัจจุบันของแรงงานที่คาดว่าจะเกิดจากการเปิดการค้าเสรี	106
ประโยชน์และผลกระทบด้านแรงงานในความตกลงจัดทำการค้าเสรีของญี่ปุ่น	107
การเคลื่อนย้ายบุคคลจากประเทศไทยไปญี่ปุ่นมาไทย	108
การเคลื่อนย้ายบุคคลจากประเทศไทยไปญี่ปุ่น	112
สรุปภาพรวม	115
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	117
บรรณานุกรม	124
ภาคผนวก 1-3	

คำนำ

จากกระแสโลกาภิวัตน์อันเนื่องมาจากการที่โลกถูกเปลี่ยนไปอย่างต่อเนื่องด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อสนับสนุนนโยบายการค้าระหว่างประเทศทั้งในรูปแบบทวิภาคี พหุภาคี และการค้าระดับภูมิภาค การจัดทำเอกสารค้าเสรีก็เป็นรูปแบบการจัดทำเอกสารค้าที่ใช้อิฐในปัจจุบันอันมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการกีติกันทางการค้าและเตรียมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศต่อไป

การจัดทำเอกสารค้าเสรีเป็นเรื่องที่หลักเลี้ยงไม่ได้ ดร.วนิดาที่ประเทศไทยมีระบบเศรษฐกิจแบบระบบเปิดที่ต้องการทำการค้าชายฝั่งค้าส่งออกและนำเข้าเพื่อหารายได้เข้าประเทศและสร้างทางรัฐพยากรณ์ออกเพื่อสนับสนุนความต้องการของประชาชน

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ประเทศไทยมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อัตราการเข้ามาลงทุนในประเทศไทยของภาคเอกชนญี่ปุ่นอยู่ในอันดับหนึ่งเมื่อเทียบกับการลงทุนจากประเทศอื่นๆ และ ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าญี่ปุ่นคือประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจที่มีบทบาทต่อการพัฒนาประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งนอกจากการเข้ามาลงทุนโดยตรงแล้ว ยังได้ให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาประเทศไทยมาโดยตลอด นอกจากนี้ ไทยและญี่ปุ่นยังมีความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างนานโดยจะครบรอบ 120 ปี ของความสัมพันธ์ฯ ใน พ.ศ.2550 อีกด้วย

การจัดทำหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น จึงเป็นการจัดระบบความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและ ความสัมพันธ์ด้านอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่ง อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีการจัดทำความตกลง หุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่นที่คาดว่าจะช่วยเพิ่มพูนความเจริญทางเศรษฐกิจให้กับประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง แต่สิ่งที่ต้องคำนึงคือผลกระทบที่จะติดตามมาพร้อมกับประโยชน์ที่ได้โดยเฉพาะผลกระทบทางด้านแรงงาน

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้พยายามรวมรวมเอกสารทางวิชาการ แนวคิดทฤษฎีและ ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำเอกสารค้าเสรีโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดทำเอกสารค้าเสรีระหว่างไทยกับ ญี่ปุ่น ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารผลงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน เพื่อสนับสนุน งานวิชาการต่อไป

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณบุคลากร อาจารย์ และขอขอบพระคุณผู้สนับสนุนที่ให้ข้อมูล และค่าแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำเอกสารผลงานฉบับนี้ หากมีข้อกังวลของประการใด ผู้ศึกษาขออ้อมกับ แต่เพียงผู้เดียว